

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 34 (6)

IZDAN 1 MARTA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12949

Grujić M. Rajko, Kosovska Mitrovica, Jugoslavija.

Sanduk sa zatvaračem.

Prijava od 13 decembra 1935.

Važl od 1 avgusta 1936

Predmet pronalaska se odnosi na sanduk sa zatvaračem, koji može naročito da se sprečava širenje smrada u klozetima izrađenim bez kanalizacije, pomijarama i t. sl., a može da se upotrebi i kod bunara.

Otvaranje i zatvaranje zatvarača vrši se automatski, što će u daljem biti opisano.

Na priloženom je nacrtu pretstavljen jedan oblik izvođenja pronalaska i to sl. 1 pokazuje podužni vertikalni presek a sl. 2 pokazuje izgled sa strane.

Bitnost sanduka sa zatvaračem sastoji se u tome, što je kanal na sanduku koji je postavljen u ovom slučaju iznad nužničke jame kada se isti ne upotrebljava zatvoren gornjim poklopcom, koji se otvara čim se sedne na gornju dasku sanduka i istovremeno se pri tome donji otvor kanala sanduka zatvara na koji pada izmet itd. pri čemu ne može smrad iz jame da dopre u prostor, jer je tim donjim zatvaračem ozdo zatvoren pomenuti kanal. Kada se pak ustane sa sedišta onda se otpet automatski zatvara gornji otvor gornjim zatvaračem, dok se istovremeno donji zatvarač povlači na svoje mesto mirovanja, i za vreme povlačenja se sa njega jednom vertikalnom pločom, koja je u vezi sa gornjim zatvaračem ostruže izmet sa donjega zatvarača i pada u nužničku jamu. Gornji zatvarač i donji zatvarač su u medusobnoj prinudnoj vezi tako, da kada se jedan otvara, drugi se zatvara. Na taj je način jednostavnim i jeftinim sretstvima omogućeno, da se i na onim mestima gde nema kanalizacije izrađuju nužnici, koji prilično odgovaraju higijen-

skim zahtevima i koji su gotovo stoprocentno higijenski od dosadanjih nužnika podizanih neposredno iznad otvorenih nužničkih jama, kakav je često slučaj u kasarnama, školama i t. sl. ustanovama, koje su podizane u mestima bez kanalizacije i vodovoda.

Sa I su obeleženi bočni zidovi sanduka a sa 2 čeoni zidovi sanduka koji služi u ovom slučaju kao pokrivač nužničke jame i na kome se nalazi sedište 3. Na sedištu 3 nalazi se otvor 4. Sedile 3 može da se obrće oko šarke 5. Ispod sedišta 3 nalaze se dve ploče 6 i 7 koje su postavljene na izvesnom odstojanju jedna iznad druge tako, da se između njih može da pomera jedan poklopac 8 kao u vodicama. Na prednjoj strani ovoga poklopca se nalazi jedan vertikalni deo 9 izrađen u vidu ploče, koja se pruža na dole toliko, da može da dospe otprilike do gornje površine donjega poklopca 10, koji je u mehaničkoj vezi sa gornjim poklopcom 8, pomoću jedne poluge 11, koja naleže na jednoj horizontalnoj osovini 12 smeštenoj između bočnih zidova 1 sanduka. Poklopci 8 i 10 smešteni su tako, da kada poklopac 8 zatvara otvore 12 i 13, koji se nalaze ispod otvora 4 i na pločama 6 i 7, da onda poklopac 10 stoji povučen u nazad, u kome je slučaju otvoren donji otvor 14. Kada se pak gornji poklopac 8 povuče u zadnji položaj, onda se uz posredovanje poluge 11 donji poklopac 10 kreće u napred i zatvara donji otvor 14, koji se nalazi kao što je rečeno iznad same nužničke jame ili eventualno nekog kanala, koji je u neposrednoj vezi sa nuž-

ničkom jamom. Prilikom kretanja donjega poklopca 10 u odgovarajućim vodicama 15 u bočnim zidovima 1 u napred prelazi preko njega vertikalni zid 9 gornjega poklopca 8, te je prema tome kad poklopci dodu u suprotne položaje od položaja pretstavljenog na slici 1 donji otvor 14 zatvoren poklopcom 10 i pored toga je ceo prostor ograničen bočnim zidovima 1, u nazad povučenim zidom ili pločom 9 i kosim zidom 16 zatvoren od prodiranja gasova iz nužničke jame. U takom je položaju dakle otvoren gornji otvor 12, 13 i nužnik može da se upotrebi. Prilikom vršenja nužde izmetine padaju dakle na donji poklopac 15 i tek pošto se ustane sa sedišta 3 automatski se zatvara gornji otvor 12, 13 gornjim poklopcom, dok se donji otvor 14 otvara pošto se donji poklopac 10 povlači u nazad u položaj prema sl. 1 i prilikom toga povlačenja u nazad poklopca 10 vertikalna ploča 9, koja se kreće u prednji položaj prema sl. 1 zgrebe izmetine sa poklopcem 10 i one padaju neposredno u nužničku jamu. Očigledno je da se na taj način izbegava nepodnošljivo boravljenje u običnim orientalskim nužnicima, koje potiču od širenja nepodnošljivog smrada iz njih.

Pronalazak se proteže i na mehanizam za stavljanje u delovanje napred opisanih poklopaca 8 i 10.

Ovaj se mehanizam sastoji od pedala 17, koji ima oblik slova U i svojim krajevima je zglavkasto pritvrđen za bokove sanduka i to pri dnu pomoću zglavkova 18. Za pedal 17 zglavkasto su pritvrđene uspravne poluge 19 pomoću zglavkova 20 sa obe strane sanduka. Ove poluge 19 strče za izvesnu meru iznad ploče 6 tako, da sedište 3 drže za nešto odignut od ploče 6. Gornji poklopac 8 ima sa strane na dole povijene nastavke u vidu vodica 21, koje se kreću kroz odgovarajuće proreze u ploči 7, i koji nisu na nacrtu pretstavljeni. Vodice 21 imaju procepe 22, u kojima se prinudno vode čepovi 23 predviđeni na ugaonim polugama 24, koje mogu da se obrće oko fiksnih čepova 25, koji prolaze kroz zidove ploče 26, koje imaju vertikalni presek u obliku slova U kao što se to vidi u delimičnom čeonom izgledu ucertanom na levoj strani slike 2. Ova ploča 26 odnosno boije rečeno vodica 26 nepomično je pritvrđena za zid 1 pomoću klina 27 isto kao i ranije pomenutim čepom 25, oko koga se prinudno obrće ugaona poluga 24, koja je uz posredovanje dvokrakog razvodnika 28 u vidu slova U u vezi sa polugama 19 preko vodica 29, koje se obrće oko fiksnih čepova 30. Ove vodice

29 su zglavkasto pritvrđene za poluge 19 pomoću zglavkova 31. Vodice 29 imaju procepe 32 u kojima se prinudno vode čepovi 33 čvrsto smešteni na razvodnicima 28. Dvokraki razvodnici 28 snabdeveni su i nepomičnim čepovima 34, koji omogućavaju prinudnu zglavkastu vezu sa jednim krakom dvokrake poluge 24 uz posredovanje jednoga proreza 35 predviđenog na proširenom delu donjega kraka pomenuće dvokrake ugaone poluge 24. Na donjem kraku dvokrakog razvodnika 28 nalazi se nataknuta spiralna opruga 36, koja se jednim krajem oslanja o nepomičnu vodicu 26 a drugim krajem o vertikalni krak razvodnika 28, koji teži stalno da dovede u položaj pretstavljen na slici 2.

Opisani mehanizam, koji služi za otvaranje i zatvaranje poklopaca 8 i 9 funkcioniše na sledeći način.

Kada se sedne na poklopac 3 ili stane na pedal 17 vertikalne poluge 19 koje su u zglavkastoj vezi sa pedalom 17 kreću se na niže i pri tome se vodice 29, koje su u zglavkastoj vezi sa polugama 19, obrće s desna na levo u odnosu na pretstavljeni izgled na sl. 2 a razvodnik 28 takođe pod delovanjem ovih vodica 29 se kreće takođe s desna na levo i deluje svojim čepom 34 na donji krak ugaone poluge 24 koju obrće u njen krajnji položaj i desno u levo i pri tome nepomični čep 23 predviđen na gornjem kraku ugaone poluge 24 koji se prinudno vodi u procepu 22 vodice 21 gura neposredno gornji poklopac 8 u levi krajnji položaj tako, da se pri tome otvori otvor 12, 13. Istovremeno pošto je gornji poklopac u prinudnoj vezi sa donjim poklopcom 10, pomoću poluge 11 koja se obrće oko nepomične osovine 12 poklopac 10 klizi po vodicama 15 i zatvara donji otvor 14. Prilikom opisanoga funkcionisanja opruge 36 se zbijaju odn. napinje, jer se ovo funkcionisanje dogada na suprotnjem delovanju. Kada se svrši nužda side se sa sedišta i otpusti pedal 17, na kome se do sada stajalo nogama. Pošto je sada dovoljna sila opruge 36, koja je bila napeta, ceo se mehanizam naponom te opruge, koja deluje s leva u desno na vertikalni krak razvodnika 28 i dovodi u prvočitni položaj, pretstavljen na nacrtu.

Patentni zahtevi:

- 1) Nužnički sanduk sa zatvaračem nazačen time, što je snabdeven sa gornjim i donjim poklopцима (8 i 9) koji naizmjenično zatvaraju gornji i donji otvor (12,

13 i 14) n nužničkom ili drugom kakvom sanduku tako, da kad je gornji otvor (12, 13) zatvoren, da je tada donji otvor (14) otvoren.

2) Nužnički sanduk sa zatvaračem po zhtevu 1, naznačen time, što su gornji poklopac (8) i donji poklopac (10) u prinudnoj vezi pomoću poluge (11), koja se obrće oko nepomične osovine (12) smeštene između bočnih zidova (1) sanduka.

3) Nužnički sanduk sa zatvaračem po zhtevima 1 i 2, naznačen time što se gornji poklopac (8) može horizontalno da kreće između dve ploče (6 i 7) koje pokrivaju ozgo sanduk.

4) Nužnički sanduk sa zatvaračem po zahtevima 1 do 3, naznačen time, što se donji poklopac (10) može horizontalno da kreće u vodicama (15) predvidenim u bočnim zidovima (11) sanduka.

5) Nužnički sanduk sa zatvaračem po zahtevima 1 do 4, naznačen time, što je gornji poklopac (8) snabdeven jednom na dole pružajućom se uspravnom pločom (9) koja otprilike dopire do gornje površine donjega zatvarača odn. poklopca (10).

6) Nužnički sanduk po prethodnim zahtevima, naznačen time, što je predviđeno sedište (3) sa otvorom (4) iznad otvora (12, 13) pomoću koga se sedište pritiskuje na vertikalne poluge (19) sistema za stavljanje u delovanje uređaja za zatvaranje i otvaranje poklopaca (8, 10).

7) Nužnički sanduk po prethodnim zahtevima, naznačen time, što je predviđen pedal (17) koji je u zglavkastoj vezi sa vertikalnim polugama (19).

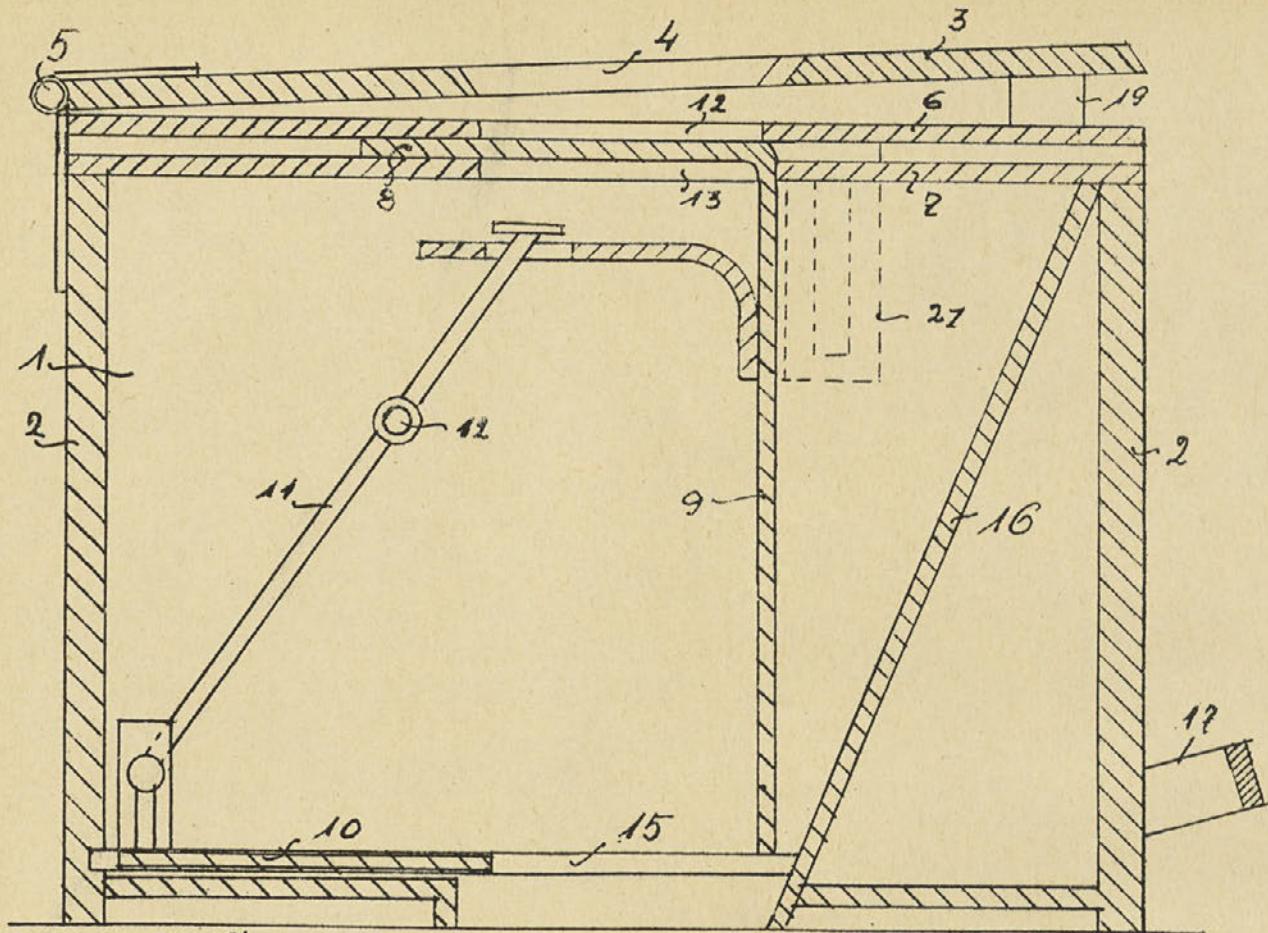
8) Nužnički sanduk po prethodnim zahtevima, naznačen time, što je gornji poklopac snabdeven na dole previjenim pločama odn. vodicama (21), na koje deluje sistem zglavkasto povezanih poluga za stavljanje u delovanje gornjeg i donjeg poklopca (8, 10).

9) Nužnički sanduk po prethodnim zahtevima, naznačen time, što se kretanje poluga (19) i pedala (17) na dole i gore, prenosi na vodice (21) gornjega poklopca (8) pomoću obrtnih vodica (29), dvokrakog razvodnika (28) i ugaone dvokrake poluge (24), koji se delovi nalaze u medusobnoj zglavkastoj prinudnoj vezi.

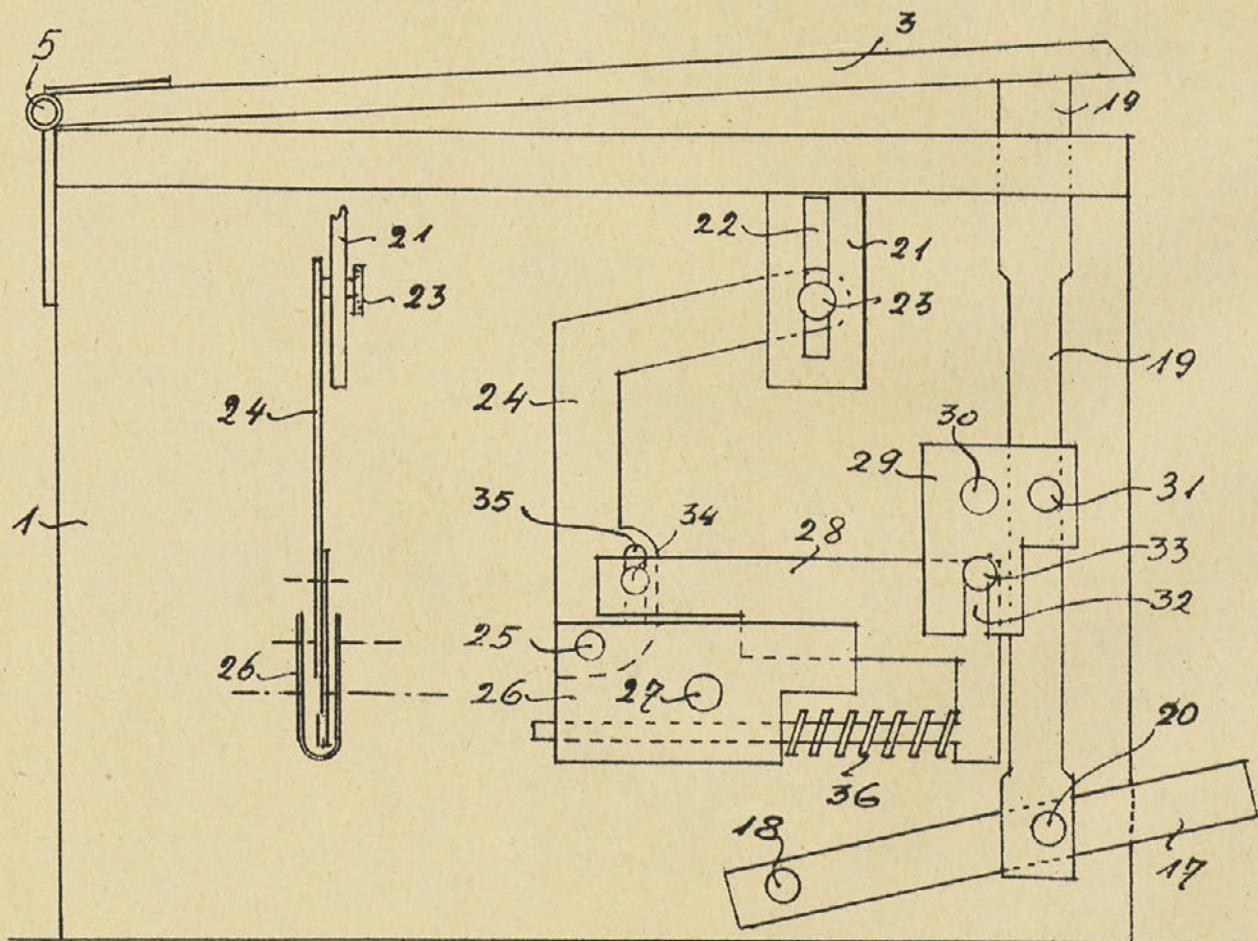
10) Nužnički sanduk po prethodnim zahtevima, naznačen time, što je predviđena sa obe strane sanduka po jedna čaurasta vodica (26) ozgo otvorena i nepomično pritvrđena za bočne zidove (1) sanduka u kojima se obrću oko nepomičnih čepova (25) ugaone poluge (24) i istovremeno se u njima vode kraci dvokrakog razvodnika (28), koji je u zglavkastoj vezi i sa ugaonom polugom (24) i sa obrtnom vodicom (29) zglavkasto spojenom sa polugom (19).

11) Nužnički sanduk po prethodnim zahtevima, naznačen time, što je na donjem kraku dvokrakoga razvodnika (28) nataknut spiralna opruga (36), koja se jednim krajem oslanja o nepomičnu čaurastu vodicu (26) a drugim krajem deluje na vertikalni krak dvokrakog razvodnika (26) u cilju dovodenja mehanizma u prvobitni položaj odn. u položaj kada je gornji poklopac (8) zatvoren.

S1. 1.

S1. 2.

